

Έρευνα για την επαγγελματική κατάσταση των μηχανικών (1)

Μεθοδολογικά δεν γνωρίζουμε αν η πρόσφατη έρευνα που εκπόνησε το TEE (http://portal.tee.gr/portal/page/portal/PROFESSIONAL_ISSUES/neoi_mixanikoi/Tab5230282:Tab) για την επαγγελματική κατάσταση των μηχανικών ανταποκρίνεται πλήρως, έτσι ώστε τα αποτελέσματά της να είναι απολύτως αντιπροσωπευτικά της πραγματικότητας, ευελπιστούμε ότι δεν είναι χαλκευμένα και διατηρούμε έντονες επιφυλάξεις για τρόπο που κάποιες φλέγοντες ερωτήσεις γίνανε. Κατανοούμε ωστόσο, ότι τα ποσοστά που αναγράφονται καταδεικνύουν πραγματικές τάσεις μερικές από τις οποίες θα θέλαμε να σχολιάσουμε:

ΝΕΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ – ΚΑΙΡΟΣ ΤΟ ΤΕΕ ΝΑ ΒΓΑΛΕΙ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΜΟ:

Ευρήματα: (σε παρένθεση τα ποσοστά για τους μηχανικούς βασικών, «παραδοσιακών» ειδικοτήτων):

- Τη πενταετία 2001-2006 καταγράφεται ραγδαία αύξηση των μηχανικών νέων ειδικοτήτων. Στο σύνολο των ερωτηθέντων συναδέλφων των νέων ειδικοτήτων το 66% (22%) απόκτησε πτυχίο μετά το 2001 ενώ το υπόλοιπο 34% (78%) απόκτησε πτυχίο πριν το 2001. Το 2006 η μέση ηλικία των μηχανικών νέων ειδικοτήτων καταγράφηκε στα 31 (41) έτη.
- Μόνο το 12% (25%) των μηχανικών νέων ειδικοτήτων σπούδασε στο εξωτερικό.
- Το 62% (37%) προχώρησε σε μεταπτυχιακές σπουδές
- Μόνο το 48% (64%) των μηχανικών νέων ειδικοτήτων δηλώνει ότι η θέση στην οποία εργάζονται αντιστοιχεί σε επίπεδο σπουδών διπλωματούχου μηχανικού, το 41% (29%) δηλώνει ότι η θέση στην οποία εργάζονται αντιστοιχεί σε επίπεδο σπουδών γενικά πτυχιούχου ΑΕΙ και το 11% (9%) δηλώνει ότι το εργάζεται σε θέσεις που αντιστοιχούν σε επίπεδο σπουδών από πτυχίο ΤΕΙ και κάτω.
- Το έτος 2006, για τους μηχανικούς νέων ειδικοτήτων το 29% (32%) καταγράφηκε να εργάζονται ως αυτοαπασχολούμενοι, το 5% (15%) ως ελεύθεροι επαγγελματίες με προσωπικό, το 39% (25%) ως μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα (με σύμβαση και ΔΠΥ) και το 29% (28%) στο ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- Το 12% (49%) των μηχανικών νέων ειδικοτήτων εργάζονται στις κατασκευές, το 6% (2%) έχει στραφεί στο πρωτογενή τομέα, το 3% (8%) στο δευτερογενή τομέα και το 79% (40%) στο τριτογενή τομέα. Στο τριτογενή τομέα, το 20% (4%) των μηχανικών νέων ειδικοτήτων εργάζονται στη πληροφορική και το 14% (7%) στην εκπαίδευση και τα ερευνητικά κέντρα.
- Περίπου το 50% των μηχανικών νέων ειδικοτήτων δήλωσε μικτές ετήσιες αποδοχές (προ-φόρων και ασφάλισης) κάτω από 18.000 Ευρώ (25.000)
- Το 12%(6%) δηλώνει ότι εργάζεται κάτω από 5 ώρες ημερησίως (part time) και το 22% (14%) περισσότερες από 10 ώρες ημερησίως.
- Το 23% (12%) των μηχανικών νέων ειδικοτήτων ετεροαπασχολείται
- Το έτος 2006, το 9% (4,5%) των μηχανικών νέων ειδικοτήτων καταγράφηκαν άνεργοι.
- Το 69% (34%) καταγράφονται «άγαμοι» με το 47% (47%) από αυτούς να ζει με ιδίους οικονομικούς πόρους αλλά με την οικογένειά τους και το 16% (10%) από αυτούς να ζει χωρίς οικονομικούς πόρους προφανώς με την οικογένειά τους.
- Το 24% (11%) δηλώνει για τη σημερινή του απασχόληση ότι εργάζεται προσωρινά προσδοκώντας κάτι καλύτερο, το 18% (12%) δηλώνει ότι θα παραμείνει μόνο αν έχει κάποια εξέλιξη ή καλύτερη αμοιβή και μόνο το 55% (77%) δηλώνει ότι τον ενδιαφέρει και ότι σκοπεύει να παραμείνει για αρκετό καιρό ακόμη.

Σχόλιο:

Το TEE συνεχίζει να παραμένει άπραγο απέναντι στην ανεξέλεγκτη ίδρυση νέων τμημάτων και την συσσώρευση στην αγορά εργασίας μηχανικών ειδικοτήτων υπερεξειδικευμένου και αποσπασματικού γνωστικού αντικειμένου, ειδικά στραμμένου στις νέες τεχνολογίες και τις υπηρεσίες, με ανυπόστατη χρησιμότητα και αξία στην αγορά εργασίας, μη χορηγώντας επαγγελματικά δικαιώματα και αδιαφορώντας για το πώς οι απόφοιτοι αυτοί θα συμπληρώσουν τις γνώσεις τους έτσι ώστε να λάβουν πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα.

Η αιτιολογία ότι το φαινόμενο οφείλεται σε πτυχία του εξωτερικού καταρρίπτεται αφού το ποσοστό πτυχιούχων του εξωτερικού στις βασικές ειδικότητες διαχρονικά είναι διπλάσιο από αυτό των νέων ειδικοτήτων. Τα τμήματα αυτά είναι συνεπώς εφεύρεση του ελληνικού ΥΠΕΠΘ και το TEE εξακολουθεί να έχει τεράστια ευθύνη για αυτό. Χαρακτηριστικό της υποστήριξης αυτών των πτυχίων από τις κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων, είναι η οριακά μεγαλύτερη απασχόληση μηχανικών νέων ειδικοτήτων στο ευρύτερο δημόσιο.

Η μειωμένη αξία των πτυχίων αυτών αποδεικνύεται περίτρανα από τη προσωρινότητα, τα μισθολογικά χαρακτηριστικά (18.000 Ευρώ μικτά ισοδυναμεί με λιγότερα από 1.200 Ευρώ μηνιαίως), ενισχύεται από το γεγονός ότι οι μηχανικοί νέων ειδικοτήτων υπερεργάζονται, το ότι στρέφονται κατά το διπλάσιο ποσοστό στην εκπαίδευση, στα ερευνητικά κέντρα και στις part time δουλειες, το ότι ετεροαπασχολούνται σε διπλάσιο ποσοστό, το ότι πολύ μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνει ότι εργάζεται σε θέσεις στις οποίες δεν αντιστοιχεί επίπεδο σπουδών διπλωματούχου μηχανικού, από τη μεγαλύτερη ανεργία, από τη σε μεγαλύτερο βαθμό οικονομική στήριξη από την οικογένεια, από το διπλάσιο ποσοστό σε σχέση με τους μηχανικούς βασικών ειδικοτήτων που προβαίνουν σε μεταπτυχιακά.

Αν και δεν είναι λάθος να αποδώσουμε αιτίες τις παραπάνω κατάστασης στο γεγονός ότι η πλειονότητα των μηχανικών νέων ειδικοτήτων (60%) είναι κάτω των 30 ετών, οφείλουμε να τονίσουμε ότι στο σύνολό τους και σε κρίσιμα ζητήματα εμφανίζουν πολύ χειρότερη εικόνα επαγγελματικής κατάστασης ακόμα και από αυτή των νέων μηχανικών εν γένει.

Είναι προφανές, ότι το επάγγελμα του μηχανικού κινδυνεύει σφόδρα από την τεμαχιοποίησή των ειδικοτήτων σε εκατοντάδες υπο-ειδικότητες μειωμένης αξίας στην αγορά εργασίας. Αναγνωρίζοντας τη πραγματικότητα, είναι καιρός τα υπάρχοντα τμήματα να αποκτήσουν κατάλληλα προγράμματα σπουδών έτσι ώστε να μετατραπούν σε τμήματα που να αντιστοιχούν στις βασικές ειδικότητες μηχανικών. Επίσης ο νέος νόμος πλαίσιο που ψηφίστηκε πρόσφατα και που δίνει τη δυνατότητα σε τμήματα να μετατραπούν σε σχολές ιδρύοντας ταυτόχρονα δεκάδες πτυχία – υποσύνολα πρέπει να ανατραπεί.